

ANNEMENT:

chrijft in te Ton-
ij JOSEPH COLLÈS,
r en eigenaar van

ndingen van geld,
en aankondigingen
sao gedaan wor-
den uitgever, Groot-
7.39, Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN:

20 c^m per regel.

Reklamen, von-
nissen en andere ar-
tikels, vooraan of
binnen in het blad :
1 fr. den drukregel.

In onze Lezers.

den zaterdag is het ons roegens
gebrek gansch onmogelijk ge-
ons blad te doen verschijnen,
en dat in 't vervolg onze uit-
naze lezers van stad en dorp
alig zal toekomen. Nogmaals
ij eenen warmen oproep atn
tefousselaars die ons vóór den
in staat stellen onze lezers op
de van 't geen in hunnen om-
eurde, te houden.
jaren stiltzwingen werd ons
om niet voor de Duitsche
het hoofd te moeten buigen
't programma van den vandi-
zers met leugens en bedrog
en oorlogstoestand met moede-
de te bevangen.
imburg hebben wij, God zij
slechts een gecensureerd blad
rschijnen!

aus en het Vredescongres.

en enkele weken zullen de vredes-
gingen geopend worden, en de Ka-
en der gansche wereld, terecht
werd, vragen zich af of hun ge-
happelijke vader, Benedictus XV,
orden uigenoodigd, om aan die be-
ng deel te nemen.
re 't geen waarborg voor het blij-
arakter van het vredeswerk, dat
riogvoerende natien weldra zullen
ken, zou hun arbeid verricht werd
het toezicht en de bescherming der
zedelijke macht op aarde?
ie der partijen kan er in gemoede
zwaar inbrengen tegen deze deel-
?

Benedictus XV niet de achtung en
thie van heel de menscheid voor
orworen? Hij, die is de Vader van
atholicken, tot welk land of ras zij
ogen behooren, de stadhouder van
od van liefde-moed in der waar-
van zich zelf op 1 Augustus 1917
en:

Al wie Onzen arbeid gevolgd heeft
nde de nu vervolgen vier smart
arven, heeft gemakkelijk kunnen
ren, dat, terwijl Wij altijd trouw
sbleven aan Ons besluit van alge-
onpartijdigheid en aan Onze liefde-
benoelingen, Wij evenmin hebben
ouden de oorlogvoerende volken
geeringe aan te manen wedrom-
ers te worden, al is niet alles be-
gemaakt, wat Wij ter bereiking
it zoo edel doel verrichten.
Benedictus XV bezit het vertrouwen
artijen, die het gisteren vijandig te-
er elkaar stonden. Het zonden van
enwoordigers bij den H. Stoel van
Entente-mogendheden, het ant-
van Wilson op 's Pausen nota van
st 1917, het herhaaldelijk beroep
's Pausen middelaarschap langs den
der Centralen, dat alles staft mijn
ng.

en de vredesbesprekingen zullen
ermijdelijk conflicten tusschen de
en der verscheidene staten rijzen,
ou er beter dan de Paus, die buiten-
ven alle partijen staat, met den
zen rechtvaardigheidszin en de ge-
hte gematigheid de zaken kunnen
hien?
hij, die zou durven twijfelen aan
plomatische doorzicht, den fijng-
en trek, en den hoogerren kijk op
elds verderen gang van den Man
wil aanwijzen als verzoener tus-
de onderhandelende partijen, zou
best doen van meet af te bekennen,
niet eens de eerste letter van de
snota van Benedictus XV gelezen

Niemand zal ons tegenspreken, als wij
beweren, dat 's Pausen principen, op 1
oogst 1917 aan de wereld bekend ge-
maakt, later door president Wilson in
zijne beroemde punten en voorwaarden
zijn overgenomen. En dat moet ook ni-
emand verwonderen, wanneer hij zich
herinnert 't geen op last van den presi-
dent der V. S., door Lansing aan den
Paus werd geschreven. Ieder hart, dat
niet verblind en verhard is door dezen
verschrikkelijken oorlog, moet getroffen
zijn door dezen ontroerende oproep van
zijn Heiligheid den Paus, moet de waar-
digheid en kracht gevoelen van de men-
scheijlike en edelmoeidige beweegredenen,
die er toe aanleiding gaven, en moet vurig
wenschen, dat wij het pad van den vrede-
mochten inslaan, dat Hij met zooveel
warmte aanwijst.

Waarom het vredeswerk van Benedic-
tus XV niet gelukte?

Dr Frans van Cauwelaert heeft op het
congres van den Belgischen Christen
Broederbond, op 20 en 21 Oct, te Utrecht
gehouden, deze vraag beantwoord:

" 't Is nu eenmaal zoo in onze we-
reid, dat het Recht, hoe schoon en
aanrekkelijk het ook zij, geen ingang
vindt, als er geene macht achter
staat. " De Paus beschikt niet meer over
een tijdelijke macht; Wilson echter over
de meest zwaarwegende, die ooit de we-
reid gekend heeft; daarom ook is hij ge-
lukt in zijne poging.

Of zou soms de democraat terugschrik-
ken voor den Monarch?

Zou Wilson, die 11 Nov. verklaarde:
" Nu is het onze gelukkigste plicht, door
ons voorbeeld, door ernstige en vriende-
lijke raadgevingen en materiele hulp
onze medewerking te verlenen bij de in-
voering van de democratie over de gehe-
le wereld, " in het Pausdom een reac-
tionaire kracht vreezen? Hij stelle zich
gerust en luistere naar deze woorden, on-
langs door Benedictus XV neergeschre-
ven:

" De Kerk immers, wier enig doel de
heiligmaking der menschen in alle tijden
en in alle landen is, past zich aan de
verschillende regeringsvormen aan en aan-
vaardt zonder eenig bezwaar de bilijke
territoriale en politieke veranderingen
onder de volkeren. "

Of vischt er misschien eene speciale re-
geering de uitsluiting op 't vredescongres
van den Paus?

Men wikke en weze dan de diensten,
door dat bijzonder land, en ook die, daar
België bezwezen en verklare ronduit, wel-
ke verlangens het eerst dienen in aan-
merking genomen te worden; want wij,
Katholieke Belgen, wij wenschen uit den
grond van ons hart, en wij vragen aan
onze regering, dat zo in die richting
stappen zou aanwenden, dat Z. H. de
Paus op het vredescongres zou uitgenoo-
digd worden.

Dit vredescongres is trouwens eene
enige gelegenheid, om de Roomsche
qaestie uit te maken. De toestand voor
het Hoofd der Katholieke Kerk is niet
langer houdbaar.

In de vredes-encycliek van 1 Nov. 1914
schreef Benedictus XV:

" De Kerk mist voorwaar sedert lang
de volledige vrijheid, waaraan Zij be-
hoefte heeft; sedert n. l. haar Opperhoofd
de Paus van Rome, de besturmacht
mist, welke krachtens beschikking der
Goddelijke Voorzienigheid in den loop
der eeuwen was ontstaan, juist om de
vrijheid te beschermen. Derhalve van
ganser harte hopen, dat spoedig de
vrede tusschen de volkeren worde her-
steld, wenschen Wij ook, dat het Hoofd
der Kerk moge ophouden te zijn in de
onnatuurlijke positie, welke ook voor de
rust der volkeren in meerdere opzichten

ten hoogste schadelijk moet worden ge-
acht. De eischen, welke onze Voorgan-
gers herhaaldelijk gesteld hebben, niet
uit menscheijlike beweegredenen, maar
geleid door de heiligheid van iun plicht,
om n. l. de rechten en de waardigheid
van den Apostolischen Stoel te verdedi-
gen, diezelfde eischen hernieuwen Wij
nu om dezelfde redenen. "

De vrede is nu gekomen, de partij van
het Recht heeft gezegevierd. Wij vragen
on verhoppen, dat Benedictus XV zijn
eischen op de vredesconferentie zal kun-
nen voorleggen en dat aan het Pausdom
eindelijk recht zal wedervaren.

Pater JOZ. CALBRECHT.

Onze troepen in Duitschland.

Neen, 't is geen droom Onze troepen
zijn te Aken, de oude Duitsche keizers-
stad, met haar trotsche poort rechtover
't hoofdstation, met haar indrukwekkend
stadhuis, haar prachtige Domkerk, die
in den tijd van Karel den Grooten werd
gebouwd en de kapel van zijn hof was.
En onze troepen hebben er gedeeleerd
voor generaal Michel, op de " Theater-
plaats " waar Kaiser Wilhelm I gstand-
beeld staat.

Onze vlag wappert op het stadhuis en
de klok op den toren wijst Belgische
tijd. Onze pionen vragen aan Duitsche
burgers om hun paspoort en sturen ze
te rug zoo er geen Belgische stempel op
is. Onze auto's en wagens dreunen on-
ophoudend door de straten; ook het ge-
schut, getoekend met namen die ontro-
eren zoals Dismuiden, Essen, Cler-
eken, IJzer, is er bij. Hier en daar in de
stad staan machinengewoeren, maar de
bevolking der stad is zeer kalm en ge-
dwee.

Welk een geweld gen ommekeer in den
oorlog! In April schreeuwden de Duit-
schers nog volop: " Nach Paris " en
waarlijk even schreef het, of ze hun er-
zuchtig doel nog zouden bereiken, tot
Foch sprak: " Ik sta in voor Amiens ".
En nu zijn de Belgen in Duitschland.

In Duitschland had de bevolking liever
g en Belgen, maar Engelschen en Ameri-
kanen gezien.

Voor onze mannen gevoelden ze een
heijgen schrik, en men begrijpt waarom.
Het geweten sprak, en het spreekt nog.
't Was toch niet ver van Aken dat de
Duitschers in België vielen, dat ze onzen
bodem schoonden, en den oorlog begon-
nen met branden, plunderen en moorden. Het
was door Aken dat in die eerste dagen
reeds Belgische burgerlijke gevangenen
werden gevoerd. En ze weten te Aken
wel wat er in Dinant, Leuven, Aarschot,
Dendermonde, Andenne en hier is ge-
schied.

Ze vreesden nu dat de Belgen met ge-
lijke munt zouden betalen, en daarom
hadde ze liever Engelschen of Ameri-
kanen gezien.

Maar de Belgen strijden niet tegen
vrouwen en kinderen, zijn geen brand-
sichters en plundersaars, en ze kwamen
ordelijk en rustig binnen.

't Zijn geen wegen meer, die naar Aken
voeren, 't zijn beddingen van vettig slijk,
waar men niet weet den voet te zetten.
En dan moet men nog mrestal de fiets
voor zich uit duwen, steile hellingen op,
want van rijden is geen spraak. Bergaf
gaat het nog, als men er ten minste niet
om geeft, dat de modder tot om de ooren
vliegt.

Op de muren hangt eene verordening
van kolonel Garcia, den bevelhebber der
eerste troepen.

Niemand mag de stad in of uit. Alle
schouwburgen, cinémas, herbergen, enz.
moeten tot nader bevel gesloten blijven.

Geen andere voertuigen dan die voor de
levensmiddelenvoorziening mogen rijden.
Alle wapens moeten ingeleverd worden
en wie met wapens aangetroffen wordt,
kan zonder vorm van proces doodge-
schoten worden. De Belgische overheid
heeft recht tot huiszoeking. Elken dag
moeten 10 gijzelaars op het stadhuis ver-
blijven die borg zijn voor de veiligheid
der troepen.

D'burgers moeten de Belgische offi-
cieren groeten en voor hen uitwijken. De
ambtenaren en de politie zijn verplicht
hun ambt uit te oefenen, maar onder toezicht
der Belgische overheid.

Dat moet wat zijn voor den trots der
Duitschers, maar wat willen ze klagen!
Deze verordening is eenvoudig gecopieerd
naar de Duitsche proclamaties, waaraan
de Belgen tijdens de bezetting moesten
gehoorzamen, en nog maar de min stren-
ge.

En de Akenaar gehoorzamen gewillig
en ze groeten de officieren en velen zelfs
de soldaten.

Onze mannen zien er flink en opge-
wekt uit.

't Was of uit de hoorns uit de trom-
petten daar door de straten en over de
pleinen der oude keizerstad, het jubel-
ied van het Recht schalde, het Recht,
dat zish wreekt, dat overwint.

't Was uit Aken dat in Augustus 1914
de uitnuntende uitgeruste troepen van
den Keizer vertrokken, om België in te
vallen, daar, waar onze boeren rustig
aan den oogst arbeidden.

En, nu, na vier jaar geweldigen strijd,
ligt de reus, die mende den dwerg onder
zijne brutale soldatenlaars te vertrappen,
machteloos neer, en rukt de dwerg zijn
rijk binnen.

't Recht overwint geweld.

Onze mannen delieren den op de Thea-
terplatz, marcheerden langs de Jacobs-
strasse naar de Markt, waar voor het
stadhuis halt gehouden werd. En dan
ging het verder langs Gross Kohn-
en Alexanderstrasse, over de Heinrichalle,
voorbij het standbeeld van Friedrich III,
over den Adlerberstenweg naar renige
scholen, waar onze troepen werden ge-
inkwartierd.

En geschut dreunde door de Rathel-
en Juhelstrasse, auto's daverden, wagens
rollen, veldkruiken schokten en nog
altijd duurt de intocht voort.

De Akenars stonden in dichte rijen
langs de straten geschaard en verdrong-
ren zich voor de ramen, en toen, in de
Friedenstrasse, de groet aan 't leger werd
gebracht, en ons volkslied klouk, moes-
ten de burgers hun hoed ontblooten.

En weer voelden we hou 't Recht ge-
wroken wordt.

De stad.

Aken, dat door onze troepen bezet
werd, is eene oude en schoone stad. In
de buitenwijken staan de fabrieken, die
vooral laken weelden, maar tijdens den
oorlog voor den " krieg " arbeidden. In
de stad zelf ziet men merkwaardige mo-
numenten.

De keizersstad noemt men Aken. Karel
de Grooten bouwde er een paleis, woonde
er meestal en stierf er ook. Men toont er
u in de donkerk zijn graf. Karel werd
er bekoord door de heerlijke omgeving
en de baden. En waarlijk Aken ligt in
een wonderschoon land, tusschen be-
boschte heuvelen, waar men kasteelen,
villa's en landgoederen in menigte aant-
tref. Velen dier kasteelen en villa's staan
nu ledig, want de bewoners, die de Belgen
vreesden, vluchtten over den Rijn. Tal van
eigendommen worden door onze officiers
bezet of als militaire burelen ingericht
en daarvoor heeft de Oberburgemeester
ook de vluchtenden gewaarschuwd,
De ledige huizen werden het eerst in-